

vőt, mely ragyavert arcából kicsillogó apró, tüzes szemében ragyogott.

Keckemetén, hol Nagy István tanára nyitotta meg előtte a klasszikusok örökség világát, s a hol a magyar irodalom akkoriban legnépszerűbb prózai művével, a Dugonics Etelkájával is megismerkedett, majd Debreczenben folytatta tanulását, hol Nyáry Pállal ült egy padban, s itt végezte akadémiai tanulmányait. 1829-ben tette le utolsó vizsgáját s Báthori Gábor, a nagynevű szuperintendens áldotta meg és szentelte föl lelkészé.

Két év múlva atyja meghalván, helyére (1831) ó-budai lelkészé választott meg. Ott volt egészen 1844-ig. Ezek voltak tulajdonképeni fejlődése, lelki megizmosodása évei. Itt tünt föl nemesak mint híszónok a főváros közelében s mégis félreeső kis egyházban, de az egyházi élet és kormányzat terén, s mint egyházi író is. Társadalmi élete élénk s tevékeny volt. A fővárosi s megyei körökön kívül, hol Fáy András, Bajkai s mások barátságát élvezte, szívesen időzött a szomszéd Szent-Endrén a derek dr. Pajor házánál, kinek fiával Titussal benső barátságban élt, kinek már mint tanuló is legtöbb szünidejét töltötte, kinek neje s leánya adták a nemesítő női befolyás első íhletét kedélyének. Évek hosszu sora alatt aztán, rendre s egymás után, ő temette el valamennyit. Még nagyobb tevékenység várta a szorosabb egyházi élet- és körökben. Itt lelke nemes bajtársakra talált, közvetlen közelben is. Székács 1830-tól kezdve a pesti magyar evang. egyház lelkésze s tulajdonképeni megalapítója; Török Pál 1839-től kezdve a pesti reform. egyház lelkésze, Báthori Gábor méltó utóda, ki a fővárosban a protestáns egyházat addig nem is remélt tekintélyre s nem is álmódott virágzásra volt lelki erélyével emelendő. Dobos méltó harmadik volt ama két jelesnek baráti s szellemi frigyében. Török és Székács 1842-ben megindították a „Protest. Egyházi és iskolai Lap“-ot, mely a protestáns egyház kebelében a legjótékonyabb forradalmat, a folytonos haladás, a benső életre s tevékenységre törekvés, a szervezkedés forradalmát indította meg; Dobos úgy egyházszervezeti kérdések körüli eszméivel, mint irodalmi kritikáival, sokat tett e lap erőteljes és hatályos működésére, s tolla, hegyes és éles, a hol kellett, költői s majdnem ecetszerűen színező, a hol a tárgy engedte s kívánta, csakhamar valódi hatalommá nőtte ki magát a protestáns egyházban. Elemző ész, mely — ha kellett — a kákán is meg tudta volna találni a csomót, mély és igaz kedélyvel, az ügy iránti szent buzgósággal, mely a csipkebokor tüzeiben mindig ott látta az istent, s bár szakadozottan nyilatkozó, de erős képzéssel párosult írásaiban. Az egyházszervezeti kérdésekben igazi protestáns, vagyis igazi szabadelvű álláspontot foglalt el mindig s a vaskalaposágot azzal a csipős szarkazmussal üldözte, mely szellemi téren mindig hatékonyabb fegyvernek bizonyult a bunkós botnál, de a melyet csak szellemes emberek (s ő az volt) tudnak helyesen kezelni. Mint kritikus az eszményhez mérte, a mit bíralt alá vett, s így tetemesen hozzájárult a protestáns egyházi irodalom színvonalának az emeléséhez.

Ó-budai papságából Dobost 1844-ben Kömlődre vitték, Tolnába, hol Perczel Mór, Sárközy József s a két Pázmány benső körében elég alkalma volt a kor mozgató-eszméit társadalmi s politikai jelentőségükben fölfogni s tovább fejtesőkre munkálni. De már 1845-ben Pécelre ment, a Ráday-család s a gazdag Ráday-könyvtár körébe. Itt érte el a forradalom. Azt megelőzőleg, az 1847/8-diki (utolsó pozsonyi) országgyűlésen, mint a reformatus rendek papja jelent meg s ott az ország első nevezetességeinek isme-

retségébe jutott s megnyerte barátságukat. 1848/9-ben, az önvédelmi harc alatt, s annak leveretése után, nehéz napokat látott a péczeli kastélyban; de hű barát maradt mindvégig, bár szenvednie is kelle érte.

1852-ben a Budapest fölötti szigetbe, Tófaluba vitték papnak, hol egészen magányban, magának s benső örömeinek élve, nagyböszörményi irodalmi működés alapjait vetette meg. Bibliai történeteit, — melyekben költői kedélyvel világítja meg a gyermeki elme előtt a kijelentés rejtelmét s olykor himnuszú emelkedett fejezi ki a tanulságot, — már előbb írta. De itt kezdte írni házi imáit, melyek a protestáns közönség legkedvesebb magán-ájtossági könyvévé voltak válandók s isten tudja hány kiadást értek. Itt kezdte — főleg francia minták után — homiliáit s a földmives házi és mezei életét rajzoló egyházi beszédeit, melyekben a költői és az apostoli tűz lángja együtt lobog, s melyek szívre, kedélyre, képzetre egyaránt ellenállhatatlan hatást gyakorolnak, s végre bensőséggel s gyermektel költőiséggel teljes „Gyermek-imáit“ is. Mindezeket azonban már Czeglédén fejezte be, hová 1854-ben vitték lelkészül, s hol az előde (Szabó Károly) alatt megkezdett nagy templom befejezése várt rá, hogy örök emléke maradjon munkálkodásának.

Dobos papi és irodalmi, egyházkormányzati és hazafini munkálkodása itt érte el tetőpontját. Egy fél élet gazdag tapasztalásaival, sokat égett, de ki nem égett szívvel jött ide, ötven éves korában. Első neje (Storch Katalin), kit Ó-Budán vett föl, s kitől három fia maradt, már 1849-ben elhunyt. Második neje, Csokonai Vitéz Zsuzsánna, a költő unokahuga, egy nemeslelkű, fenkölt szellemű asszony, két leányának lón anyja; a nagyobbikat, kis korában, a kegyetlen himlő mind a két szemé világától megfosztotta. — Az élet változatos, hányatott pályájának harcából is sok kijutott neki. De lelket minden küzdelem csak edzette; s a tüzek melyeken átment, csak hőbbé tették lelke lángolását, nem hogy kiegétek volna kedélyét. Az élet megpróbáltatásai, a magány elmékedései, a sok olvasás s az emberekkel minden körben való érintkezés, gazdag kincsekkel ruházták föl szellemét. A szó és a toll hatalma, melylyel bir, csak gyarló kifejezése benső szellemvilágának. Szónoklata mint írásai, sejtetik ugyan terjedt és mély szellemi körét, de bizonyos szakadozott-ság, a forma töredékessége, egyiket sem engedi oly érvényre jutni, mint oly szellemnek mulhatlanul jutnia kellene, ha teljes összhangra is juthatott volna önmagával.

Mint pap és egyházi író országos birnévre tett szert; s az elismerés iránta különösen egyházkerülete részéről nyilvánult, mely a püspök után az első állással, az egyházkerületi főjegyzőséggel tisztelte meg. E minőségében a lelkészjelöltek vizsgáit vezetni, a fölavatandóktól a papi esküt bevenni s reájok az első áldást adni; az általa betöltendő köteleességek legszebbje közé számította mindig. S száz és száz fiatal lelkész emlegeti az öreg Dobos nemes segélyét, jó tanácsát, szíves áldását, melyekkel pályája kezdetén találkozott....

Különben is nagy szerep jutott neki az egyházi élet és kormányzat vezetésében. Tolla rest volt jegyzőkönyvek vezetésére, s szívesen bizta azokat fiatalabb hivataltársaira. De a gyűléseken szava mindig szívesen hallgatott volt. Új oldalról fogta föl a tárgyat mindig s az érvek súlyát elmésséggel tudta érvényesíteni. Sokszor egy élelcezel változott meg a tárgyalás irányát s a gyűlésnek nem volt oka megbánni, hogy még egyszer fontolóra vette a dolgot.

A magánéletben is e csipős, néha maró, de mindig üdvös kritikai s gunyoros ér jellemzi társalgását.

Élete alkonyát két, örökre felejthetetlen jelenet derítette s magasztalta föl.

1877. január hóban ő volt a czeplédi nagy (százas) küldöttség vezetője s szónoka Kossuth-nál, Baracconében. S 1879. tavaszán kettős jubileumát ülte Czeglédén.

Jó, hogy a ki annyi nehéz időt élt meg s annyi keserűt köstölt: ily képekkel lássa meg-népesedni élete alkonyodó óráit. Nem „aegri somnia“ — egy való-élet érdemes napjának, lehianyatlásában is a bérceket megaranyozó visszagugárzása.

S mi csak azt óhajtuk, élvezze még sokáig ez alkonyi fényt!

—á—r—

Erdőben.

Tisza partján sűrű erdőben bolyongok,
Suttognak felettem halkan a falombok,
Hajlong a fa ága.
Mint a temetőn oly csendes itt az élet,
Mint román, hol éjjel pásztorok tüzének
Pislákol világa.

Hallgat a madár is; — dele a nap épen . . .
Multamon borongva, virágait tépem
A vadrózsafának.
Szakgatva a rózsát, csorog kezem vére,
Kiömlő piros vér rá hull levelére
Gyenge kis virágnak.

Soh' se hittem eddig, hogy gyilkos a rózsá,
De ki is tenné föl, szépségében, róla,
Hogy ez lehetséges!
Hajh! gyakorta megcsal külszine a bájnak,
Napnak is van folta, fény szűli az árnyat,
A méreg is édes!

Nagy reménynek szintén nagy a csalódása . . .
Elérhetlen vágyak sirjait megássa
Naponként az élet.
Előttem is ilyen óriás sir ásit . . .
Csendesen hullatom öblébe virágít
Elpusztult reménynek.

Tisza partján sűrű erdőben bolyongok,
Suttognak fölöttem halkan a falombok,
Hajlong a fa ága.
Mint a temetőn, oly csendes itt az élet . . .
Oly csendes mint szívem, melyben a reménynek
Kialudt világa!

Kösa Ede.

A szerény asszony.

Fantasztikus elbeszélés.

DOSZTOJEVSKZI TÓDOR UTÁN

Oroszból: Csöpey László.

ELSŐ RÉSZ.

III.

A legnemesebb ember, de azt magam se hiszem.

Nem bírtam aludni. Hogy is alhattam volna, mikor valami ér szüntelen vert a fejemben. Magamév akarom tenni mind azt a piszkot. Oh gyalázat! Oh mily büntészekből szabadítottam ki őt akkor! Ezt csakugyan meg kell hogy értes, s megbecsüljön lépésemért! Aztán meg más is tetszett nekem, például hogy én negyvenegy éves vagyok és ő tizenhat. E körülmény elbűvölt engem, ez az erkölcsiség lelkesülése, s mint ilyen nagyon-nagyon kellemes.

Én például a l'anglaise akartam megülni a lakodalmat, vagyis mi ketten, legfeljebb két tanu jele nléteben; Gylczéria volna az egyik, azután rögtön vagonba ülni s például vagy két hétre megszállni egy moszkvai vendéglőben (itt sike- resen megkötöttem volt egy üzletet). Ő ellenke- zett, nem tágitott, s kénytelen voltam a nagy- nénékhez mint oly rokonokhoz, kiktől nőmet nyerem, alázatosan bekopogtatni. Megjelené- semmel megadtam nekik, a mi őket megillette.

Ötszáz rubelt ajándékoztam e személyeknek s többet is ígértem, miről neki egy szót sem szól- tam, hogy el ne keserítsem kedvezőtlen körülmé- nyei miatt. A nének mindjárt selyemlágyak lő- nek. A hozományom is volt egy kis vitánk; a szó szoros értelmében semmije sem volt, de nem is akart semmit. Nekem mindamellett sikerült őt meggyőzőnöm, hogy a semmi nem elég az üdvösségre, azért én adtam a ho- zományt; tett is volna érte valaki valamit? Kü- lönben vessenek rám követ!

Másoktól eltérő eszméimet sikerült mind- járt akkor tudtára adnom, legalább jól meg- ismer. Lehet hogy elhamarkodtam a dolgot. A földolgot, bármily megerőltetésbe került, ő kezdeményezte; szeretettel simult hozzám, élmé- jött, ha hozzájok mentem, el volt ragadtatva, ha látott, természettől kedves modorával (az ártat- lanság igéző szépségével) elbeszélte gyermeké- gét, ifjuságát, beszélt a szülői házról, atyjáról és anyjáról. De én mind eme részegítő hévre hideg vizet öntöttem. Mert hát ebben is megvolt a saját nézetem. Az elragadtatásokra hallgatással feleltem, noha az eléggé jóakaró volt... ő azon- ban gyorsan észrevette, hogy különböző a ter- mészetünk s hogy én — a gondolat embere vagyok. S csakugyan gondolkozó fő valék. Le- het, pusztán azért, hogy valami okos gondo- latot kigondoljak, követtem el ezt az egész bolondságot! Először szigorú voltam hozzá — szigorúságom megőrizve hoztam őt házamba. Szóval ekkor, ha elégedett is voltam magam- mal, megalkottam az egész rendszert. Különben ez minden erőlködés nélkül maga magától tá- madott. Nem is lehetett másképp, kénytelen vol- tam megalkotni e rendszert elháríthatatlan kö- rülmény miatt — de mit mocskolom én maga- mat! Rendszerem igazságos volt. Hallgassatok ide, ha már meg kell bírálni az embert, iteljétek el akkor, ha a dolgot ismeritek. Figyeljétek!

Hogy is mondjam el azt, mikor oly nehéz. Ha saját magunkat kell mentetnünk — biz az fárasztó. Lássák önök: az ifjuság például meg- veti a pénzt, — én pedig rögtön magamévá tes- zem; két kézzel megragadom a pénzt. Mikor így pénzen járt az eszem, észrevettem, hogy ő mindig jobban és jobban kezd elhallgatni. Rám vetette nagy szemét, hallgatott, nézett s elesen- desedett. Lássák: a fiatalság nagylelkű, vagyis a fiatalság jó, nagylelkű és viharos természetű, de kevés türelme van s majdnem így áll a dolog a megvetéssel is. Belsőbb ismeretséget óhajtottam, a terjedelmesebb ismerést egyenesen a szívem- hez, s a szívbeli jószághoz fűzni; nem jó-e így? Elavult példát hozok föl: hogyan mutassam meg üzletem pénztárát oly jellemnek, melyet eléggé nem ismerek? Magától értetlik, hogy most nem őszintén szóltam, különben az süne ki belőle, hogy üzletem kasszája számára kérek bocsánatot, holott bennem, hogy úgy mondjam, a büszke- ség működtött, mondhatnám, halk hangon be- szélt. Én pedig mestere vagyok a csendes be- szélgetésnek s egymagam több tragédiát írtam át csendesen. Oh, hisz én is voltam ám szeren- csétlen! Mindenki megvetett, megutált s elfelej- tett, s most senki, de senki nem tudja ezt! S ez a tizenhatéves gyermek már most részleteket kér tőlem a rossz emberekről és azt hiszi, hogy mindent tud, pedig a titok csak az én keblem- ben van eleven elrejtve! Mindig hallgattam; ki- vált ha együtt voltunk, mindig hallgattam, egész a tegnapi napig. — de miért is hallgattam? Hát mert büszke ember vagyok. Azt akartam, hogy minden segítség nélkül ismerje meg ezt az embert (engem t. i.) s nem a rossz emberekről szóló elbeszéléseim után, s hogy enmaga találja el, ki ez az ember, s emelkedjek föl hozzá! Há- zamba fogadván, teljes tiszteletet követeltem tőle. Azt akartam, hogy imádkozzék, ha én szen-

vedek — s én hasonlóképen, ha ő szenved. Oh, mindig büszke voltam én, s mindenkor vagy mindent akartam, vagy semmit! Ez oka annak, hogy meg nem elégedtem a fél boldogsággal, az egészet akartam — így hát kénszerűen valék már ekkor, hogy így cselekedjem, mert az volt cézélom: „Jöjj rá tenmagad, s aztán becsülj meg!“ Mert, a mint önök is belátják, ha fölfedném, kitárnám előtte szívemet s tiszteletet követel- nek tőle — az olyan volna, mintha alamizsnát köldülnek tőle. Különben... minek is beszélek erről!

Bolond, igazán nagy bolond vagyok én! Nyiltan s kiméletlenül (és ezt liangsulyzom is, hogy kiméletlenül) kinyilvánítottam már akkor, hogy a fiatalság nagylelkűsége szép, de — egy pipa dohányt sem ér. Miért? Azért mert olesón nyereket s nem éltük folyamában szerzik a nagy- lelkűségeket, mely mondhatnám „a létezés első benyomásaiból“ ered; de lássuk csak a munká- nál! Az olesó nagylelkűség mindenkor könnyű dolog ám, sőt az élettől megválni sem nehéz, mert ilyenkor csak a vér pezsege s az erő szen- vedélyesen törekszik a fölösleges és a szép után. Nem így áll a dolog, ha a nagylelkűség fárad- ságos oldalát vesszük, azt a csendes, néma oldalt, mely nélküli a fényt, a csillogást, hol sok az áldozat, semmi a dicőség, — hol az ember mindenki előtt rossznak van fel- tüntetve, jöllehet ő a legbecsületesebb ember a világon — tessék ekkor alkalmazni az elvet; persze lemondunk róla! És én, én egész életem- ben sem tettem mást, mint kebelemben hordoz- tam ez elvet. Kezdetben civakodott velem, de még hogy! aztán csendesedni kezdett s végre el- hallgatott, csak a szeméit meresztette rám rémi- tően, ezeket a figyelmes nagy szemeket. És... és ezenkívül megpillantottam ajkain a megbiz- hatatlan, csendes, nem jó mosolyt. E mosoly- lal vezettem be őt házamba, igaz, hogy nem volt számára más hely, hol árva fejét lehajthatta volna.

IV.

Terek és mindig terek.

Ki kezdte közülünk az ismerkedést?

Senki. Az első lépésnél mindjárt magától kezdődött. Említettem, hogy szigorúságomat megőrizve hoztam őt házamba, azonban az első lépésnél engedtem belőle valamit. Mint menyecs- kének tudtára adtam, hogy a zálogok elfogadá- sával s a pénz kiadásával fog foglalkozni, s ő akor semmit sem válaszolt. (Jól tessék ezt megjeg- yezni.) Mindez kevés volt, — hi-z egész kész- ségesen látott a dologhoz. Nos igaz, hogy a lakás, a butorzat — mind a régi maradt. A lakás két szobából áll: egy nagyobb teremből, hol a pénztár is körül van kerítve, s egy másik- ból, mely szintén tágas, ez a mi közös szobánk, ez hálószobánk is. Nálam a butorzat nagyon silány; még tán nagynénjeim butorzata is jobb volt az enyémmé. A szentek szentje a kis lámpával abban a szobában van, a hol a pénz- tár; közös szobánkban van egy kis állvány, rajta néhány könyv, a kulcsok az én kezemben; no meg ágy, székek s asztalok is vannak. Még mint menyasszonynak megmondottam, hogy fentartásunkra vagy élelemre nekem, neki és Gylczériának, kit sikerült magamhoz édesgetni, naponként egy rubel és nem több van megállá- pitva: „Harcinczezerre van szükségem három év múlva, s csakis így szerezhetünk pénzt.“ Ő nem ellenkezett, de én magam megjavítottam az élelmézzel harcincz kopekkel. Ez történt a színházzal is. Azt mondtam a menyecskének, hogy semmi sem lesz a színházból s mégis rá- szántam magamat, hogy egy hónapban egyszer színházba megyünk és mint illik, zártkörűbe ülünk. Háromszor voltunk együtt, láttuk „A

szerecseneket“, az „Éneklő madarakat“ s úgy tetszik, hogy... (oh le kellene engem köpni, megvetni!)... Hallgatva mentünk el és hallgatva tértünk vissza. Miért is kezdtünk mindjárt kezdetben hallgatni? Hisz először sem volt viszázkodás köztünk, s mégis hallgattunk. Ugy emlékszem, hogy ő mindig szófalanul nézett reám, mit ha észrevettem, még konokabban hall- gattam. Ő többször fölindult s ölegetni kezdett; de mert ez ölegetések fájdalmasak és idegesek voltak, én nekem meg rendíthetetlen boldogság kellett, hidegen fogadtam azokat. Különben szá- bály volt nálunk: a fölindulás után való napon a pörpatvar.

Tulajdonképen nem is volt veszeke les köz- tünk, hanem nagy hallgatás és az ő nézése min- dig és mindig bátrabb alakot öltött. „Lázadás és szabadság“ — ez ült szemében, csak hogy azt maga sem tudta. Igen, ez a nyílt arcz mindig merészebb s merészebb lón. Hiszik-e, hogy gyötrelmére volt, ha látott? én ezt észrevettem. S abban sem volt kétségem, hogy ideges roha- mai alkalmával magán kívül van. De ha az ember kiszabadult a nyomorból és inségből, mind- járt orroljon az új állapotokra? Lássák, nem nyo- morgás volt ez, hanem gazdálkodás, és ha az embernek megvan a mi kell — kész a boldog- ság, pl. ha tisztán, szépen él. Elzöött s ezután is mindig úgy ábrándoztam, hogy a férj tiszta öltözködése meghódítja az asszonyt. Különben nem a nyomorgásra orrolt ő, hanem az én gaz- dálkodó kapzsiságomra s azon elvemre, hogy „kinek céljai vannak, erős jellemet árul el“. A színházról maga élélt. És mindig és mindig szélesebb lón nevetési vágya... én meg hallga- tást erőszakolok, hallgatást erőszakolok maga- mra.

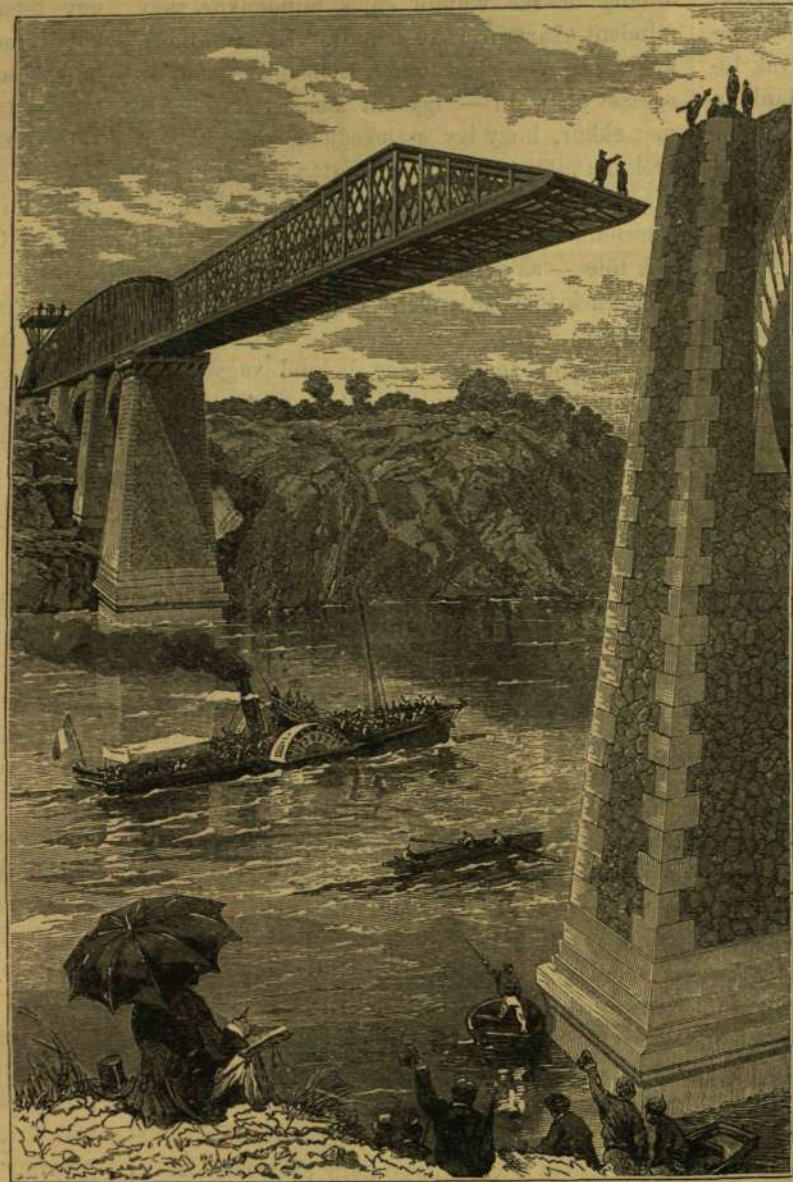
Ne igazoljam-e tovább is eljárásomat? Fő- dolog volt a kölesönpénztár. Megengedik, hogy véleményemet szabadon kinyilvánítsam: én jól tudtam, hogy lehetetlen, miszerint egy tizenhat- éves nő alá ne vesse magát mindenben a férj akaratának. Az asszonyokban nincs eredetiség, ez axioma volt, sőt most is az előttem! Mit tesz az, hogy ott fekszik a szalonban: az igaz- ság igazság marad, ezen Stuart Mill sem változ- tathat. S ő vala a szerető, a szeretett nő — szinte bűn, hogy az ember istenit oly lényt, a kit szer- ret. Az ember rossz tetteinek palástolására nem tud oly igazolásokat találni, minőket a szerető nő fölfedez. Nagylelkű cselekedet ugyan, de legke- vésbbé sem originalis. Az asszonyok egyedüli veszedelme abban rejlik, hogy nem originalisok. S én ismétlem, mi az, mit önök élénk raknak az asztalra? Van-e hát abban némi eredetiség is? Ó, ó!

Rám hallgassanak... Még ekkor meg voltam győződve szerelméről. Hisz minduntalan a nya- kamba borult. Jelezni akarta, hogy hívebben szeret, mint gondolom. Ugy volt biz az, hogy szeretni akart, kereste módját a szerelemnek. Hanem az volt a dolog bibéje, hogy nem lehe- tett semmi rosszat találnia, a mi miatt valami mentegetőzésre számíthatott volna. Önök azt mondják: hogy én közvetítő vagyok és mindenki azt veti szememre. Mi van abban, hogy valaki közvetítő? Ez csak azt mutatja, hogy előadód- nak oly körülmények, mikor a legbecsületesebb emberből is zálogközvetítő lesz. Lássák uraim, vannak ideák, vagyis lássák, ha ideát akarim megvalósítani és kibeszéljük előre, ostobaságot cselekszünk. Olyan vége lesz vállalatunknak, hogy önmagunk előtt perülünk kell; s miért? Hát semmiért. Azért, mert semmirekellők va- gyunk egytől egyig s nem szenvedhetjük az igaz- ságot; avagy csak én tudom ezt így! Most mon- dtam „a legnagyobb lelkű ember“. Neveléses és mégis úgy van. Való t. i. maga a legvalódióbb valóság! Igen, nekem jogom volt akkor, hogy

megszabaduljak az emberek zsarnokságától, ez üzletet alapítanom: „Ti emberek, ti megvetettek engem, megvető hallgatással száműztetek körötökből. Irányotokban táplált jóindulatomra egész életemre kiható sértéssel feleltetek. Most hát jogom van elkeritenem magamat tőletek, összegyűjteni a kívánt harmincezer rubelt s befizetni életemet Krimben, a déli tartományokban, hegyek és szőlők közt, saját birtokomon, melyet e harmincezeren vásárolok, s a mi fő, távol tőletek nem viseltetvén semmi rossz indulattal irányotokban, lelkemben ideállal, szívemben szerető feleséggel, családosan, ha isten is úgy akarja és — segédkezett nyújtva a környékbeli lakóknak.“

Magától érthető, hogy nagyon jól történt, hogy ezt csak magamban terveztem így, és nem közöltem vele akkoriban. Ime, ez volt oka büszke hallgatásomnak, ezért hallgatánk mindakettén.

És megértett volna-e? Tizenhat éves korában, az ifjuság valódi szakában — mint érthette volna ő önigazolásaim s fáradozásaimat? Az őszinteség, az élet nem ismerése, a fiataliságot kecsesítő meggyőződések, a „szép lelkek“ vak-sága uralkodók e korban, pedig ekkor is a fő — a pénztár, s ha ez tele van — elég. (Talán nyuzó voltam én a becslekben? Talán nem látta, hogy meg nem érdemlett pénz nem szoktam elfogadni?)

A RANCE FOLYÓN DINAN MELLETT ÉPÜLT VIADUKT-HID ÁTTOLÁSA, A CHERBOURG-BRESTI VASPÁLYÁN.

Oh mily rémitő e földön az igazság! Ez a bájos, ez a szerény nő, ez a nyílt ég — zsarnok volt, türelmetlen zsarnok és lelkem kinzója! Magamat mocskolnám, ha ezt kijelenteni elmulasztanám. Azt gondolják önök, hogy nem szerettem őt? Ki mondhatja, hogy nem szerettem őt? Lássák: ez aztán ironia, a sors és természet gonosz ironiája! Mi átkozottak vagyunk, az ember élete átalánosságban el van átkozva! (Az enyém részleteiben is!) Most tudom csak fölfogni, hogy miben tévedtem én ekkor! Valami nem jól ütött ki. Minden világos volt, tervem oly világos, mint a tiszta ég: „Nyers, büszke valék, nem kívántam senki erkölcsi vizsgatásait, hallgatag szenvedtem.“ Így volt az, így, nem hazudtam én soha! „Később maga is belátja, hogy ebben nagylelkűség rejlett, — de hát nem tudta belátni — és ha valaha eszébe jut ez, tiszszerte jobban fog megbecsülni, porba hull és imára kulcsolja kezeit.“ Ez volt az én tervem.

De valamit kifelejtettem, vagy elnéztem, Nem tudtam még valamit hozzá szőni. Elég, elég már. És kitől kérjek most bocsánatot? Vége, vége már. Vakmerő ember, légy büszke is! Nem te vagy a hibás!...

Mit, én megmondom az igazat, nem félek szentől szembe állani az igazsággal: ő a hibás, ő a hibás egyedül!...

(Folyt. köv.)

LEÁNYFALVA. — PESZTY ÁRPÁD RAJZA.

LEÁNYFALVI KARCZOLATOK. — PESZTY ÁRPÁD TOLLRAJZA.

— Jé! — mondá Bligh kapitány elszántsán. — Ha áldozat kell, legyen egyedül én az áldozat. A többi, kikre ítéletet akartok mondani, mind csak az én parancsaim végrehajtója volt.

A kapitány szavát dühös ellenmondások kiáltották föl, melyekből meggyőződött, hogy a felbőszült emberek szívét lehetetlen megindítani.

Ezalatt megtörtént a készület a Fletcher parancsának végrehajtására. A mentő csónak elővonatott a vízre bocsátatott. Most a második kapitány és a lázadók egy része közt heves szóváltás keletkezett. Ezeket minden fegyver és minden szer nélkül akarták Bligh és kitzasztandó társait a tengerre eresztetni. — Churchill és vele többen abban a véleményben voltak, hogy nemcsak a bűnösöket, hanem a közönyösöket is, kik a lázadásban egyenes részt nem vettek s annál fogva nem is megbízhatók, szintén a tengerre kell eresztetni.

Keresztély azonban magának tartotta fenn a rendelkezés jogát. — Hayward, Hallett! — kiáltá a megneve-

gyázz ezekre a legényekre. Purcell, vedd ács-műszereidet, megengedem, hogy magaddal vidd azokat is.

Két kiegészítő árbóczot, vitorlástul, egy fél vég vitorlavásznat, néhány szegyet, fűrészt, négy kisebb edényt összesen százhuszonöt liter édes vízzel, százötven font kétszersültet, harminczkét font beszózott s füstölt disznóhúst, hat üveg bort, hat üveg rhumot, a kapitány pinczetokját — ennyit engedett Fletcher magokkal vinniök. Azon tul két vagy három régi kardot is dob'ak utának a csónakba, de semminemű löfgyvert.

— Hol vannak Heywood és Stevart? Ők is elárultak? — kérdé Bligh kapitány, mikor már a csónakban voltak.

Azok nem árulták el; de Keresztély őket a hajón akarta tartani s mint láttuk, őrizet alá vétette.

A kapitány egy perczre ellágyult s megbocsátható gyöngeséggel vett erőt rajta, mely azonban nem tartott soká.

— Keresztély! — mondá — becsületszavamot adom, hogy mindent elfelejtetek, ha föl-

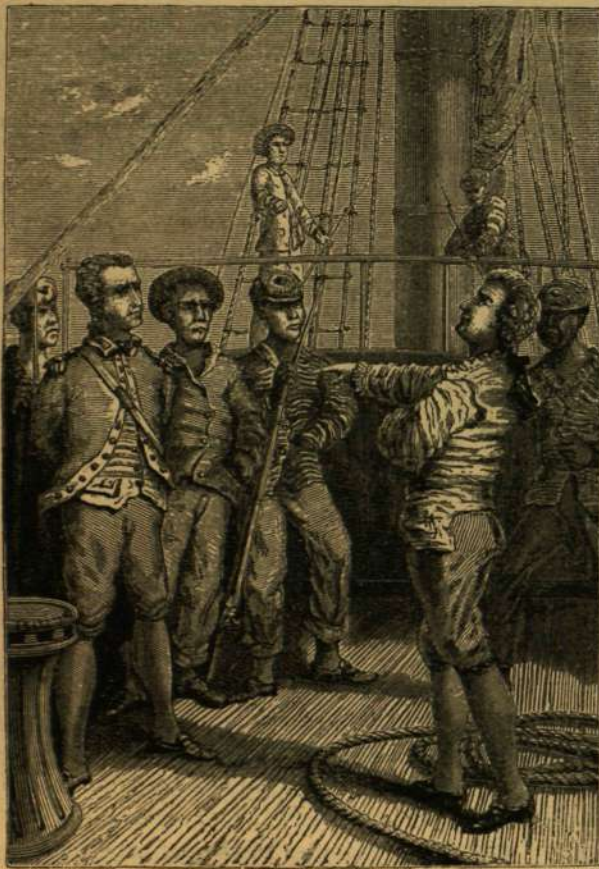
— S most, Morrison! — vezénylé a másodból első kapitányává vált ifjú parancsnok — oldozd el a kötelet; s isten oltalmába!

Míg a lázadók gunyos üdvözlétekkel bocsátották utnak a tengerre kitzasztottakat, — addig Keresztély a fedélzet korlátjára dülve, szeméit nem bírta levenni a szél és habok játékává vált s távozó csónaktól. E derék tiszt, eddig a rend és engedelmesség példánya, ki előljárói megelégedését és dicsőreteit érdemelte mindig, — most nem volt egyéb mint gonosztevők harminia-főnöke. Nem szabad többé viszonlátnia agg anyját, nem menyasszonyát, nem hazája, Man sziget, zöld partjait. Ugy tetszék neki, mintha elveszítette volna önbecsülését; s meg volna gyalázva a világ szeméi előtt! Nem azok, — ő van igazán kitzasztva!

(Folyt. köv.)

Egyveleg.

Föld- és tengerrengés. Egy hamburgi kapitány, ki nemrég tért vissza a déli tengeren tett utjából, a

FRYET, TE IS MÉSZSZ.

KERESZTÉLY A KORLÁTRA TÁMASZKODVA....

A „BOUNTY“ LÁZADÓL.

zett két tiszthez fordulva — szálljatok be a csónakba!

— Mit vétettem neked, Keresztély, hogy így igyál velem? — kérdé Hayward. — Halálra küldesz!

— Ne okoskodjunk, — felelt Keresztély. — Tedd parancsomat, különben.... — Fryet, te is méssz!

Az ekkép elítelt tiszték azonban a helyett, hogy engedelmeskednének, Bligh kapitányhoz közeledtek s Fryet, a ki legelszántabbnak látszott, a kapitányhoz hajolva, ellenállási kísérletet tanácsolt neki. Churchill azonban, a ki égett a bosszavágytól, észrevette a sugdosást s néhány megbízható legényvel körülfogta Bligh kapitányt és elválasztotta a többi tiszttől. Azután egyenként, erőszakkal leszállította őket a mentő csónakba.

— Millword, Muspratt, Birkett s ti többiek, — szóló Keresztély néhány matrózhoz, kik a lázadásban részesek nem lévén, ítéletüket várták, — szedjétek össze a mi becses holmitok van. Ti is Bligh kapitánynyal mentek. Morrison, vi-

hagysz utálatos terveddel. Könyörgök neked, gondoldj nőmre, családomra!

— Ha becsület volna benned, a dolgok nem mentek volna ennyire. Ha te magad gondoltál volna nődre, családodra, nem bántál volna oly durván az emberekkel, kiknek szintén van családjok!

Az árbóczmester, ki szintén a kitzasztottak közt volt, maga is megpróbálta meglágyítani Keresztély szívét. Hiába.

— Sokáig túrtam, — felelt emez keserűen. — Nem tudjátok, mily kegyetlenül szenvedtem én! Egy napig sem tűrhettem tovább. Hiszen velem is, a ki második voltam a hajón, úgy bánt mint a kutyaival. De én csak szabadulni akarok s nem bosszút állni Bligh kapitányon. Smith, eredj a kapitány szobájába, hozd föl ruháit, pénztárczáját, naplóját, tisztí oklevelét. Adjátok neki saját tengeri térképemet és saját sextansomat is. Így lehetséges, hogy magát és sorsa társait még kimentheti a halál veszélyéből.

A Keresztély parancsai teljesítettek, bár nem minden zugolódás nélkül.

német tengerészeti miniszteriumnak érdekes jegyzeteket nyújtott át Uj-Britanniáról s a Due-of-York-szigetéről, hol a német birodalom a Mioko kikötőt bírja. Wendl kapitány a föld- és tengerrengésről a következőket jegyezte fel: 1878. február 4. és 5-én a Fehértenger lakóit irtózatoss földrengés rémitette meg. Szemtanu közölte velem, ki a kis Matupi szigeten lakik, tehát a természeti tüneményt közvetlen közelből szemlélhette, hogy a február 4. és 5. közti éjjel irtózatoss földrengés volt, mely 5-én reggel ismétlődött. Reggel 6 óra felé óriási hullám csapott ki a szárazföldre, úgy hogy a víz elérte a 4 lábnyi magasságot s ugyanekkor Uj-Britania szigetén új tűzkádó hegy keletkezett s körülbelül három tengeri mértföldnyire ettől a Blanche-Baiban új vulkanikus sziget emelkedett ki a tenger mélyéből. Hihető, hogy a két vulkanikus képződmény egymással a legszorosabb összefüggésben van. Mindkét tűzhányó tájékozópont vetett ki, melylyel az egész Blanche-Bai megtelt; a Sz. György csatorna némely helyen 1 méternyre volt tájékozópont. A tűz a Blanche-Baiban, a tűzhányó a szigeten még ezután három hétig működött.*

A gyöngyösi kávé.

A gyöngyösi lapban s utána az ország majd minden lapjában megjelent közlemények annyira fölébreszték a figyelmet az u. n. „gyöngyösi kávé“ iránt, hogy kötelességünknek ismertük mi is bővebben tájékoztatni olvasóinkat felőle. E czélból megkerestük lapunk egy gyöngyösi barátját, ki a növény egy példányával s a rajta termő néhány szemmel az alábbi levelet intézte lapunkhoz. Mindezeket közöltük Herman Ottó jeles természettudóssunkkal, ki egy szakszerű czikkben méltatja a „gyöngyösi kávé“, egyuttal rajban is bemutatván azt, egy másik, hasonló célra alkalmazott növény rajzával együtt.

Im a levél:

Gyöngyös, 1879. szeptember.

A levelemhez mellékeltem növény elvetése után 15—30 napra nyer ilyen alakot, később felnyúlik, tövet ereszt a földbe 6-tól 18 hüvelykig s apró hüvelyeket képez violaszín virágából; ugy

mint a közönséges bab; így például Gyöngyös vidékén a szőlősorok között. Ültetése tavasszal történik, a hideget s korai fagyokat jobban kiállja mint a bab, olyanformán daczol a derekkel és fagyokkal mint a ezukorborsó vagy búkány. Érése augusztus vagy szeptember elejére esik, s szedése nem egyszerre történik, mert a képződő hüvelyek képződése az elvirágzás után huzamosabb időn át történvén, a hamarabb képződött hüvelyek hamarabb, a később képződők később érnek meg, úgy hogy míg az első hüvely már érett és kipattogzással fenyeget, addig a második-harmadik egy, sőt két héttel később jön azon állapotba, hogy leszedhető, s így szedése egy kis bajjal és fáradsággal jár, mert az érés kezdetétől fogva úgy szőlván hetekig kell részletenkint szedtetni, ha azt akarjuk, hogy míg a vége megéri, az eleje el ne peregjen.

Ezen növény magvai kávéul való használat alá pörköelve vegyelemzés alatt vannak * s ez fogja megfelelőleg kitüntetni, ha valóban alkalmas és ajánlatos-e a kávénak sikeres pótlására s mi azt hisszük, hogy egy igen nagyon egészséges és hasznos pótlékot fogunk benne birni, melynek termelése nemcsak hogy hasznos és jutalmazó lesz, de hivatva lehet sok ártalmas és ezenfelül

sem adta róla hírül azt, a mi róla a tudomány évkönyveiben föl van jegyezve.

„Fölfedezés“ s ez elég arra, hogy hiszékenyünk kapva kapjanak rajta.*

Mi tehát az a „gyöngyösi kávé“? Legelőször is sem kávé, sem pótkávé; másodsor mint szükségpróbálta „pótkávé“ teljességgel nem is fölfedezés.

A hüvelyesek (Leguminosae) között, tehát abban a növényrendben, a melyben többek között a borsó, a bab stb. is helyet foglal, két növényfajt találunk, melynek magja héhéheba, itt is ott is, még pedig rendesen rendkívüli viszonyok között, a kávé pótlására használtatott, körülbelül olyformán s oly eredménnyel, mint a somfa kérge, vagy a diófalevél dohány gyantát.

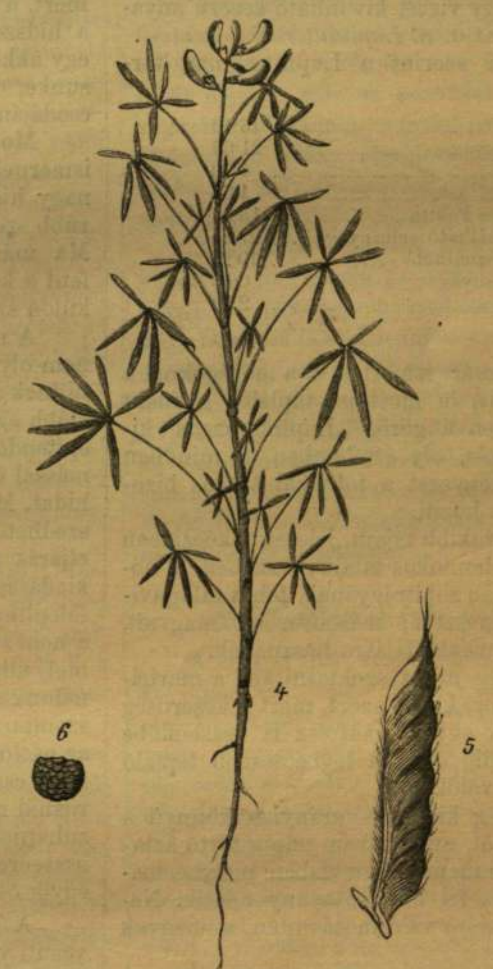
Amazokban nincs meg a Coffein, t. i. az az alkatrész, a mely a kávé kávévá teszi; emezekben nincs meg a Nicotin alkatrész, a mely a dohánnyt dohánnyá teszi.

Ez a „pótkávé“ vagy „pótdohány“ tehát sohasem pótló minőséget, ez egy; a másik az, hogy minősége és mennyisége az igazi kávé vagy dohány keresett hatását sohasem idézheti elő.

Astragalus Bacticus L. — „Svéd kávé.“

1. A növény (kicsinyítve). 2. A hüvely. 3. Mag.

Lupinus angustifolius L. — „Gyöngyösi kávé.“

4. A növény (kicsinyítve). 5. Szőrös hüvely. 6. Tarkázott mag.

a virágja mint a hüvelyek a közönséges búkány virágjához és hüvelyéhez hasonló s háromtól kilencz magig van egy-egy hüvelyben. Neve, mint azt egy tisztelt ismerősünk állítja, Lupinus angustifolius vagy angustifolia. Ő a magvakat, ugymond, évek előtt Győről kapta „kávébab“ név alatt s ez évben nála 5—6 bokor diszlett. Tavasszal vetette, ősszel szedte meg, s évről-évre újra kell vetni épen úgy, mint más Lupinus fajt. E Lupinus angustifolia Spanyolországban vadon tenyész; — a fehér virágú és a szőrös fajú Lupinusok a régi rómaiak és görögöknek kedvelt növények voltak. Görögországban Moreában, különösen a manioták vidékén ma is nagyban tenyésznek, miről az ottani lakókat „Lupinophagi“knak nevezik. Mindez adatokat veszprémegei polányi lelkész Mayer Móricz ur előadásából merítettük.*

Mivelése növényben, mint most már számos levélből és hirből tudjuk, országszerte több helyen van elterjedve s itt ott már ezettel olajjal salátának, másutt állatok hizlalására és nem kevés helyütt kávé gyanánt használva. Mivelése igen egyszerű: épen oly talajban és úgy vették

* Ezek az adatok minden bizonynyal Leunis Synopsiséból valók.

drága pótkávé vagy kávépótlószernek a piacról való leszorítására.

A „gyöngyösi kávé“.

Hónapok óta járja a napi és ismeretterjesztő időszakai sajtó a „gyöngyösi kávé“ hire; dicsérő, hol épen dicsőítő szavakban hirdeti elszegényedett társadalmunknak az állítólagos új fölfedezést, mely állítólag hivatva van az aggódo gazdaszony pénzhiány-okozta súlyos gondjait legalább egygyel könnyíteni.

Ertesülünk arról, hogy a „gyöngyösi kávé“ után való tudakozódás már oly mértékű, hogy a szükséges feleletek sokszorosítását már a sajtóra kellett bízni.

Miniszterek, hírlapírók meg is kóstolták; dicsérik is, nem is; gyengének is mondják, keserűnek is mondják; a vége pedig az, hogy mind-éddig még senki sem nevezte meg a növényt, senki

Az tökéletesen mindegy, akár borsót, akár babot, akár Astragalust, akár Lupinust pörköljünk, örülünk és forrázunk: a tejet megfestjük ugyan vele, azt is kölcsönözzük neki; de ez az íz nem a kávé íze s a kávénak az idegrendszerre való hatását hiába várjuk ezektől. Már pedig épen a kávé sajátos íze, hatása az idegrendszerre az, a mit benne becsülünk.

Lássuk már mostan azt a „gyöngyösi kávé“ és társát.

A „gyöngyösi kávé“ semmi egyéb, mint a Lupinus angustifolius, Linné; társa pedig az Astragalus Bacticus L. Mind a kettő természe-

* Hóni fűvészeinket nem kimélthet meg a megrovástól. A míg a külföldön ilyen s hasonló hírek a legtekintélyesebb tudásban kézséges és önkényes magyarázót, fölvilágosítót találnak, addig minálunk saját szaktudásaink mintha megkeresésre várnának. Valóban csodálatos egy jelenség, kivált a fűvészeknél, hogy a míg egyfelől külföldieskednek, nagy hévvel polemizálnak, itt-ott épen személyeskednek, addig másfelől közérdeku kérdések megoldása körül alig-alig van szerencsénk hozzájuk. Már pedig akármily magaslatra helyezték is a szaktudományt, nem menthetjük fel őket az alól a kötelesség alól, hogy azt a társadalmat, a mely kenyeret nyújt nekik, szintén megszolgálják nem csak új spezíesek, hanem felvilágosítás dolgában is. Másoknak is legyen ez mondván.

Herman Ottó.

HIRDETÉSEK.

Egy határozat hatáskörét... 15 krajczár; többesét... 16 krajczár.

Kiadó-hivatalunk számára hirdetőnyelvet... Oppelt A. Wollstein Nr. 22.

Csász. kir. szabadalommal és porosz királyi miniszt. jóváhagyással.

Dr. BORCHARDT illatos nővény-szappana, a testbőr szépítésére és jobbitására... Dr. KOCH nővény-cukorkái, elismert jeleségű háziszir hűtés, rekedtség, nyálkásodás és torokkarcolásnál...

Valamennyi fentebb elősorolt szab. cikk valódi minőségben a következő magyarországi raktárakban kapható: BUDAPESTEN: Török József, gyógyszerész...

Alsó-Kubin: Schlesinger Simon... Kesztemé: Molnár János gysz. Késmárk: Svítawski Ferencz... Szeged: Bauer József, gyógyszerész.

Raymond és Társa, cs. k. szab. tulajdonosok Berlinben.

A FRANKLIN-TÁRSULAT magyar irodalmi intézet kiadásában Budapesten (egyetem-utca 4-ik szám) megjelent és minden könyvtárunknál kapható:

A LEGUJABB HÁZI TITKÁR. Első rész: MAGYAR LEVELEZŐ. Második rész: MAGYAR ÖNÜGYVÉD. TÓTH LAJOS, hites ügyvéd, volt megyei tiszti főügyész.

5000 db. uri ing, feltűnő oleó árakon. Legdivatosabb szelvényes... 1000 db. női téli alsó szoknya, szintén feltűnő oleó árakon.

Csáky Armin fehérenemű-gyára BUDAPEST sugár-ut. oetogon-tér 63. sz. Árjegyzék kérésre ingyen küldetik.

A Magyar Nép Naptára 1880-dik szököévre. Képes kalendárium, sokféle hasznos és mulattató olvasmányval ellátva. Szerkeszti Ifj. TATÁR PÉTER. XXV-dik évfolyam. Ára füzve 30 kr.

Határidő naptár mindennemű hivatalnokok, ügyvédek, jegyzők, orvosok, gazdatisztek, utazók és üzérvek számára. 1880. szököévre. 366 üres jegyzéklappal ellátva. Ára kemény kötésben 1 frt 20 kr.

UJ FALI NAPTÁR 1880. szököévre. Egy egész iv, ára 20 kr.

Lidércz-naptár 1880-dik szököévre. Elbeszélések, uti- s vadászkalandok gyűjteménye, és egyéb mulattató tartalommal. Sok képpel illusztrálva. Tizenkilenczedik évfolyam. Ára füzve 60 kr.

NEVESSÜNK! mulattató naptár a gyönyörűséges 1880-diki esztendőre. Megesínálta vala egy asztromókus. XI. évfolyam. — Sok képpel. Ára füzve 40 kr.

Tanningene. Olommentes, ártalmatlan hajfestő szer... Valódi minőségben szállítja Russ Károly utódja, Bécsben 1, Wallfischgasse 3.

Kopaszsg, a haj őszülése és korpaképződés ellen jelesnek bizonyult... Tannin-olaj dr. Moras-tól. Szerkeszti Ifj. TATÁR PÉTER.

A FRANKLIN-TÁRSULAT magyar irod. intézet kiadásában (Budapest, egyetem-utca 4) megjelent és kapható

ANYEGIN EUGÉN. REGÉNY VERSEKÉBEN. Irta PUSKIN SÁNDOR. Oroszból fordította BÉRCZY KÁROLY. Második kiadás. Ára füzve 1 frt 60 kr.

A fölkelő nap országa. Regényes utazás Japánban. Irta VÉRTESI ARNOLD. Számos képpel. Ára füzve 2 frt.

PETŐFI RELIQUIÁK 1841-1849. Gyűjtötte HALASI ALADÁR. TARTALOM. Előszó. Gyulai Páltól. — Vegyes dolgozatok. — Apróságok. — Levelek 1840-1849. — Toldalék: A Petőfi-irodalom. 1843-1878. — Pótlék a levelekhez. Ára füzve 80 kr.

A magyar büntető-törvény magyarázata. Irta Dr. Schmierer Aladár, egyetemi tanár. Első füzet. Ára füzve 60 kr. Második füzet. Ára füzve 80 kr. Jelen munka 30 inyi terjedelemben fog megjelenni.

Tanulónak felvétetik alólítottal, tisztességes szülőknek 13-14 éves, legalább is az elemi osztályokat végzett, fiók. Lingel Károly esztergyólyos-mester, Budapest, VII. kerület, rózsá-utca 5-dik szám. 5519

Első, legjobb hírű cs. kir. udvari vászon-fehérenemű-gyár. FOGL E. Bécsben, Mariahilferstrasse 25. szám. szállítás mindenfelé levélbeli megrendésre...

ANYEGIN EUGÉN. REGÉNY VERSEKÉBEN. Irta PUSKIN SÁNDOR. Oroszból fordította BÉRCZY KÁROLY. Második kiadás. Ára füzve 1 frt 60 kr.

Arcz-kiütések, pattanások, szétszórtan álló vörös, kemény, vagy gyenyedése menő csomócskák, fadokok, fekete pontok zseiros bőrrel, az orr rezes kiütései vagy vörössége...

CHIOCOCA-LIKÓR (Liquor Chioceae Fortificans), a gyöngyűt férfi-erő gyors és gyökeres élénkítésére; füzése 60 és 12 tekintetében a legfinomabb likörökkel felülmúlja...

A Franklin-Társulat magyar irodalmi intézet kiadásában Budapesten (egyetem-utca 4-ik szám) megjelent és minden könyvtárunknál kapható:

BORÁSZATI NAPTÁR 1880. szököévre. Szerkeszti VII-dik évfolyam. Dr. NYÁRI FERENCZ. Ára füzve 80 kr. TARTALOM: Naptári rész. — Bélyeg-illetékek. — Európai pénznemek. — Európai államok bortermelése. — Magyarországi borkivitel és behozatalának kimutatása.

PROTESTÁNS UJ KÉPES NAPTÁR 1880-dik szököévre. Szerkesztette Dúzs Sándor, tanár. XXVI. évfolyam. Ára füzve 50 krajczár. TARTALOM: Naptári rész. — Bélyeg-illetékek. — Dobos János. Irta Baráth Ferencz (arcképpel). — Könyves Tóth Kálmán. Kegyes Izrael és napasasszonya (Rajz egy parochiából). — Haan Lajos (arcképpel). — Királyi Pál. Calvin városáról (Naplótörök 1878 nyaráról). — Börzöli Gábor. A pogány asszony. — Farkas Gejza. A harangozó (Életrajz). — Simén Domokos (arcképpel). — Dapsy László. Az új buzatermelésmód. — Könyves Tóth Kálmán. Egyházi viszonyok Oroszországban. — Tót János (arcképpel). — Bodon József. A virágáros leány. (Elbeszélés). — A salzburgi protestánsok kivándorlása a múlt század első felében. Bauer G. után. — A protestáns egyházi tiszti névtár. — Országos vásárok. — Kamatszámítás. — Cselédbért, árendát mutató táblák. — Hirdetések.

EMLÉKBESZÉDEK. Irta GYULAI PÁL. TARTALMA: Kazinczy Ferencz. — Pákh Albert. — Er. Eötvös József. — Toldy Ferencz. — Kriza János. — Szilagyi Ede. — Br. Kemény Zsigmond. — Gr. Széchenyi utolsó éve. — Br. Jósika Miklós. — Mészáros László. — Kossuth levele Deák halálakor. — A Vasárnapi Ujság huszonötödik évfordulóján. Ára füzve 2 forint.

A kevésbé tehetőse osztály olcsóbb vasárnapi ujsága és politikai hírlapja a

Képes Néplap a legolcsóbb és legelterjedtebb néplap a hazában ismeretterjesztő részében korszerű, mulattató tanulságos olvasmányt nyújt, a vezetes hazai és külföldi fejleményeket képes magyarázatokkal kíséri; „Politikai Híradó” című rovatában a bel- és külföldi politikai eseményeket velős rövideggel előadja, pártatlan elfogulatlan igazságszeretettel, s mindenkor teljesen független meggyőződéssel értelmezi. Felévre postán házhoz küldve csak egy forint. Bekötve szintén maradó becű olvasmány, melynek olcsósága, tekintve ötvenkét inyi képes tartalmát s terjedelmét, pártalan a népkönyvtár-irodalomban. A lap rendes tartalmán kívül év végén előfizetőinknek külön mellékletül egy szép nagy képpel szolgálunk, mely keretbe foglalva a szobák falát ékesítheti. A „Képes Néplap” a „Világkrónikával” együtt füzve... 2 frt. Fő szerkesztés: Budapest, egyetem-utca 4-ik sz. címzett postaltalványval, mely 5 krajczárért minden postahivatalnál készen kapható. A t. cz. gyűjtőknek egyszerre beküldött 10 előfizető után egy ingyenpéldánnyal szolgálunk.

